

Koetoiminta ja käytäntö

Liite 15.3.2004 61. vuosikerta Numero 1 Sivu 2

Tuota tehokkaasti myös ympäristön vuoksi

Ilkka P. Laurila, tutkimusjohtaja, MTT

Huoli ympäristöstä tulee määrittämään ihmiskunnan toimintaa yhä enemmän. Maailmaa kiertäneet tietävät, mitä tarkoittaa kun elintila ahtautuu, ympäristö saastuu, vesivarat ehtyvät, pelto suolaantuu tai maaperän arvokkaimmat osat lentävät pölynä ilmaan.

Haasteita on myös Suomessa. Vastuuseen vaaditaan usein maataloutta. Tämä siksi, että luonnonvarojen hyödyntäjänä ja ympäristön muokkaajana maatalous on niin keskeisessä asemassa. Peltojen osuus maan pinta-alasta on 6,5 prosenttia.

Viljelijöiltä edellytetään toimenpiteitä maatalouden vesistökuormituksen pienentämiseksi ja maaperän suojelemiseksi. Uusina tehtävinä tekevät tuloaan eläinten hyvinvoinnin turvaaminen, ilmastonmuutoksen hidastaminen ja siihen sopeutuminen, luonnon monimuotoisuuden edistäminen sekä kestävän energiantuotannon ja myönteisten maisemanmuutosten vaatimukset.

Viljelijä on luonnollisesti oikeutettu saamaan korvauksen palveluista, joita hän yhteiskunnalle tuottaa. Ympäristöohjelma on yksi mekanismi, jolla viljelijän työtä korvataan. Ympäristösidonnaisten tukien merkitys korostuu: saadakseen tuen viljelijän on täytettävä ympäristöehtoja.

Onneksi ympäristön ja tuotantoeläinten kannalta hyvä tuotantotapa on monilta osin järkevä myös yrittäjän talouden kannalta. Varsinkin jos asiaa tarkastellaan pitkän aikavälin näkökulmasta. Niin talouden kuin ympäristönkin kannalta useimmiten kannattaa toimia tehokkaasti.

Pellon kasvukunnon ylläpito, maankäytön kestävyys, on maatalouden kulmakivi. Kasvukunto edellyttää ravinteiden oikean tason ylläpitoa, happamuuden torjuntaa, orgaanisen aineksen määrän ja maaperän rakenteen ylläpitämistä sekä eroosion ja maaperän suolapitoisuuden nousun estämistä.

Kun viljelijä huolehtii maan kasvukunnosta, samalla hän huolehtii vesistöjen puhtaudesta ja hidastaa ilmaston lämpenemistä. On tärkeää, että lannoitus on kasvien tarpeen mukainen. Kun kasvit käyttävät ravinteita tehokkaasti, ravinnehuuhtouma ja -haihdunta ovat minimissä. Oikeaa lannoitusta täydennetään oikealla muokkauksella ja kasvivalikoimalla.

Pellon kasvukunnon ylläpidossa keinot voivat olla ristiriidassa keskenään. Eroosiota voidaan estää monivuotisella viherkesannolla. Viherkesantolohkoja on sijoitettu herkkien järvien valuma-alueille. Kuten tässä liitteessä todetaan, tämä ei kuitenkaan ole aina parantanut järvien tilaa. Vaikka veden sameus ja sen myötä kiintoaineeseen sitoutunut fosfori on vähentynyt, samalla levälle käyttökelpoinen fosfori on lisääntynyt.

Ravinnehukkaan ja siten vesistön puhtauteen ja kasvihuonekaasupäästöihin vaikutetaan myös kotieläintaloudessa. Tässä liitteessä kerrotaan, että rehun ylimääräinen valkuainen vapauttaa typpeä ympäristöön. Ratkaisuna on eläinten tiukasti tarpeenmukainen ruokinta ja se, että tuotantoon valitaan vain hyviä eläimiä. Typen talteenottoa tehostetaan käsittelemällä lanta ja jätevedet asianmukaisesti ja hoitamalla jaloittelutarhat hyvin.

Lisätietoja: ilkka.p.laurila@mtt.fi
(03) 4188 2230